

NASK

Tekst i korekta:
Alina Wiśniewska-Skura,
Anna Gniadek

Opracowanie danych z systemu
rejestracji nazw domeny .pl:
Izabela Domagała

Copyright by NASK

Q2 2017

RYNEK NAZW DOMENY .PL

SZCZEGÓŁOWY RAPORT NASK ZA DRUGI KWARTAŁ 2017 ROKU

Spis treści

3

Wstęp

8

Nowe domeny
w rejestrze .pl

4

Q2 2017
w rejestrze .pl
– fakty i liczby

9

Abonenci nazw
domeny .pl

5

Nazwy domeny .pl aktywne w DNS

15

Rejestratorzy
nazw domeny .pl

12

Usługi dodatkowe
rejestrów .pl

18

Zaglądamy
do rejestru .pl

Szanowni Państwo,

Za nami drugi kwartał 2017 roku, którego podsumowanie wraz ze szczegółowymi danymi z rynku domenowego w Polsce znajdują Państwo w przedstawionym raporcie.

Na koniec czerwca 2017 roku liczba aktywnych nazw w rejestrze domeny .pl wynosiła 2,64 mln. Nie obyło się zatem bez niewielkiego spadku, w porównaniu do ubiegłego kwartału. Warto dodać, że o ponad 3,6 tys. zwiększyła się liczba abonentów, których w drugim kwartale było ponad 1,03 mln.

Od momentu uruchomienia DNSSEC w rejestrze domeny .pl systematycznie wzrasta liczba domen zabezpieczonych tym protokołem, na koniec czerwca było ich 36 186. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba zabezpieczonych domen wzrosła o prawie 7%. Trend wzrostowy jest zauważalny i świadczy o tym, że abonenci zwracają coraz większą uwagę na bezpieczeństwo swoich domen i wykorzystują istniejące możliwości do ich zabezpieczenia.

Przy okazji publikacji raportu Q2 2017, chciałbym również wspomnieć o tym, że NASK był jednym z inicjatorów utworzenia Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji. Sąd ten rozpoznał już ponad tysiąc spraw dotyczących sporów o nazwy zarejestrowane w domenie .pl. Więcej interesujących informacji na ten temat znajdują Państwo w wywiadzie z Panem Ireneuszem Matusiakiem, Prezesem Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych. Z wywiadu „Kto wygrywa spory o domeny?” można dowiedzieć się m.in.: czym jest i jakie są funkcje Sądu Polubownego, czym jest arbitraż oraz jak przebiega postępowanie procesowe i jakie są koszty wniesienia sprawy. Wywiad ten jest kontynuacją cyklu „Zagłdamy do rejestru .pl”, prezentującego osoby, których praca – a często również zawodowa pasja – związane są z krajowym rejestrem domeny .pl.

Serdecznie zapraszam Państwa do lektury raportu Q2 2017.

Wojciech Kamieniecki
Dyrektor NASK

prawie **2,64 mln**
aktywnych nazw domeny .pl

3 182
nowych umów opcji

ponad **1000**
spraw przed sądem polubownym
ds. domen internetowych

skuteczność opcji
44,83%

33,44%
abonentów
to osoby fizyczne

66,56%
abonentów to
przedsiębiorcy

39 250
nazw IDN

prawie **391 tys.**
odnowionych nazw

212
Partnerów rejestru .pl

na jednego
abonenta przypadło **2,56** nazwy

36 186
nazw zabezpieczonych DNSSEC

ponad **205 tys.**
nowych nazw

596
umów opcji przedłużonych
na kolejne 3 lata

31 772
transferów

średnio dziennie
rejestrowano
2 254 nazwy

Domeny istniejące w rejestrze .pl

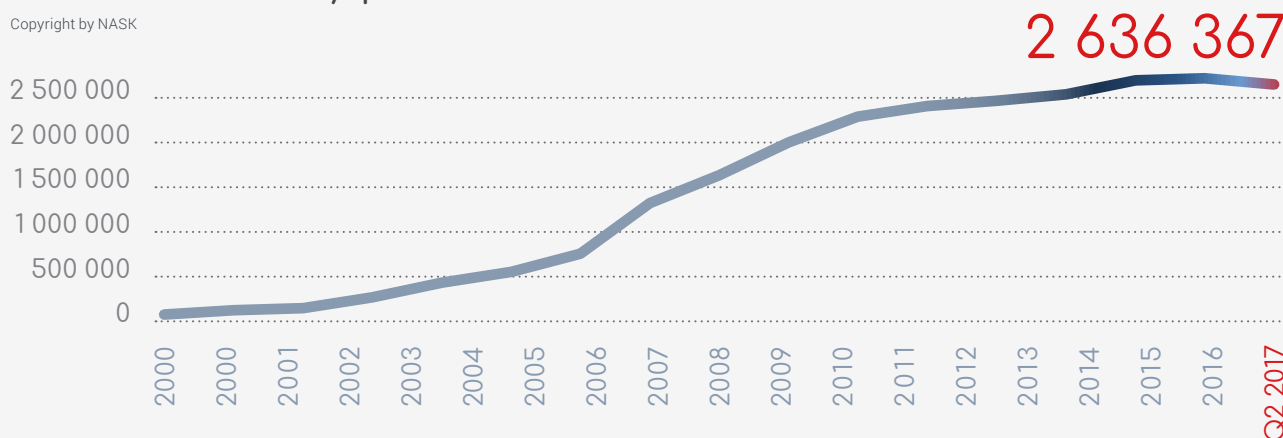
W rejestrze .pl na koniec pierwszego półrocza znajdowało się **2 636 367** nazw aktywnych w DNS. W ciągu drugiego kwartału 2017 roku liczba domen zmniejszyła się o **41 325**.

Na koniec czerwca 2017 roku **75,57%** utrzymywanych nazw zarejestrowanych było bezpośrednio w domenie .pl (nazwy drugiego poziomu), **19,82%** w domenach funkcjonalnych (m.in. .com.pl, .net.pl), a tylko **4,61%** w domenach regionalnych (m.in. .waw.pl, .szczecin.pl).

Spośród wszystkich aktywnych w DNS nazw domeny .pl, **17,40%** zarejestrowanych zostało w 2017 roku, **25,14%** w 2016 roku, **35,10%** nazw zarejestrowano pomiędzy 2011 a 2015 rokiem, **16,05%** nazw zarejestrowano pomiędzy 2006 a 2010, na pozostałe **6,31%** nazw wprowadzono do rejestru w latach 1994 – 2005.

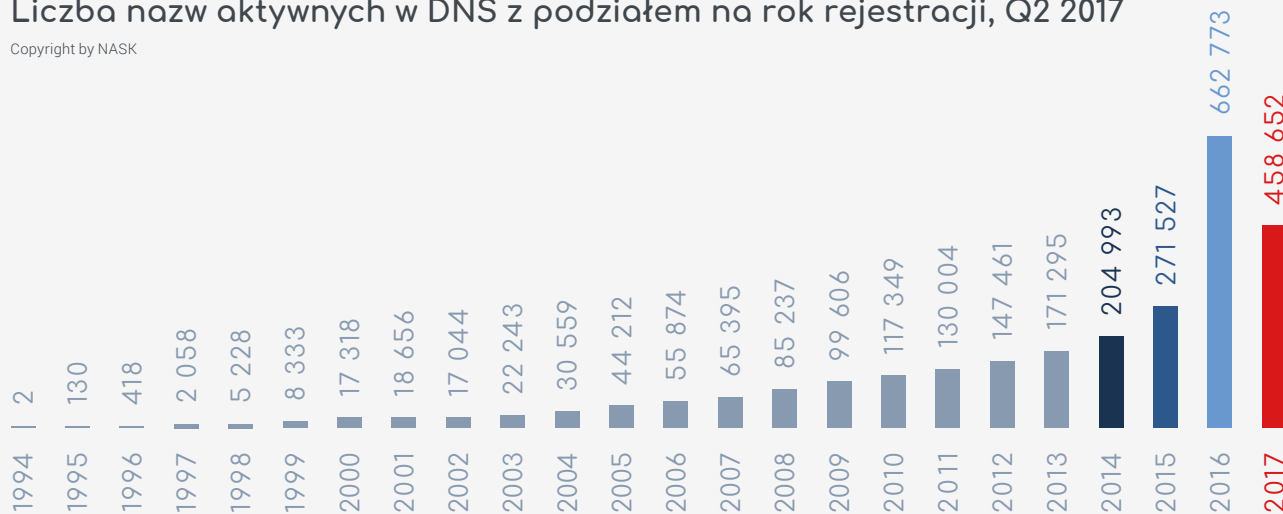
Liczba nazw domeny .pl w DNS

Copyright by NASK

Liczba nazw aktywnych w DNS z podziałem na rok rejestracji, Q2 2017

Copyright by NASK

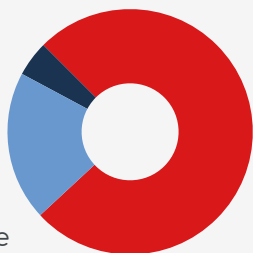

Aktywne w DNS nazwy domeny .pl z podziałem na typ strefy, Q2 2017

Copyright by NASK

4,61% regionalne

19,82% funkcjonalne

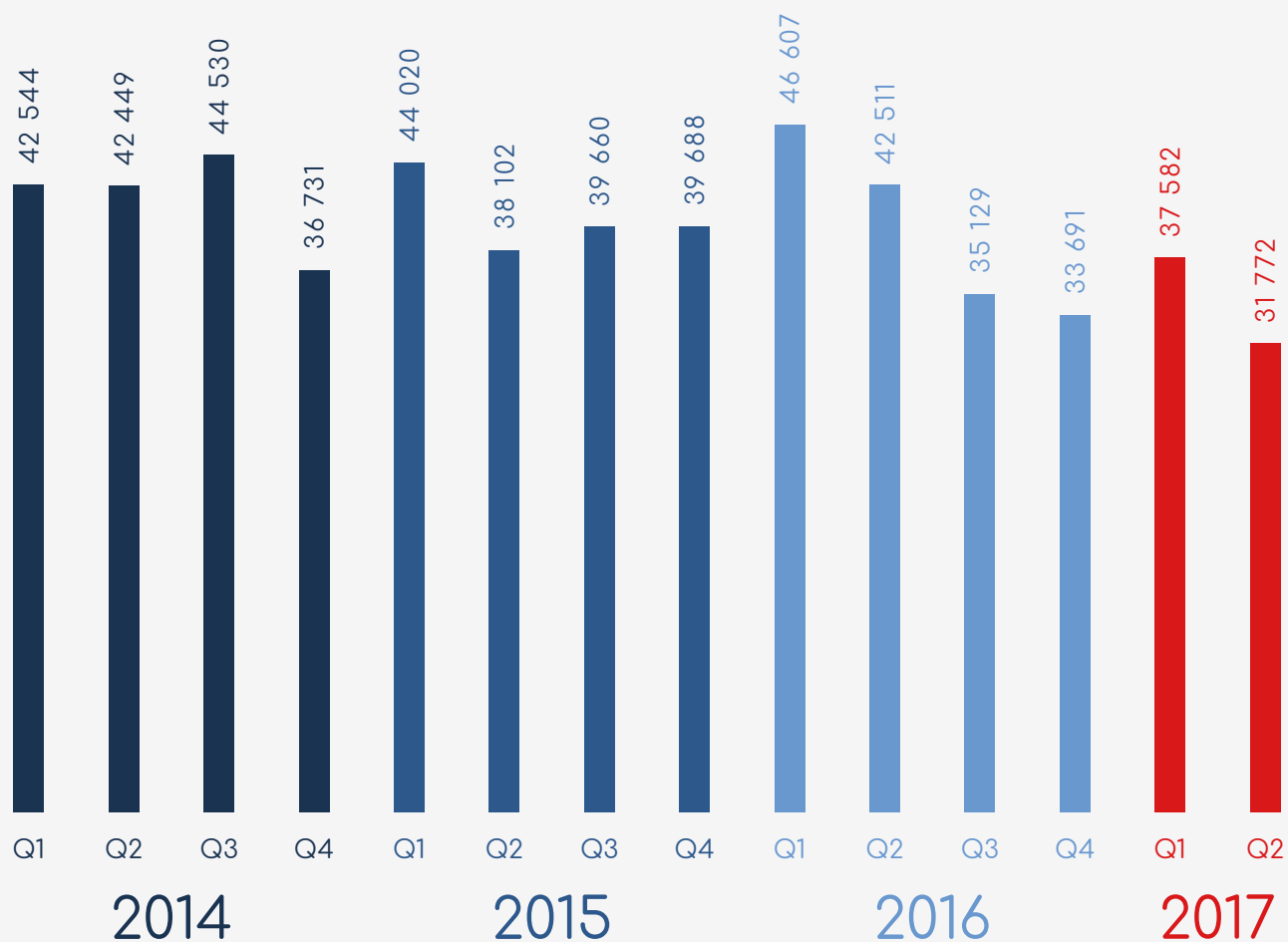
75,57% nazwy drugiego poziomu

Nazwy domeny .pl aktywne w DNS

Transfery

Liczba transferów nazw domeny .pl

Copyright by NASK

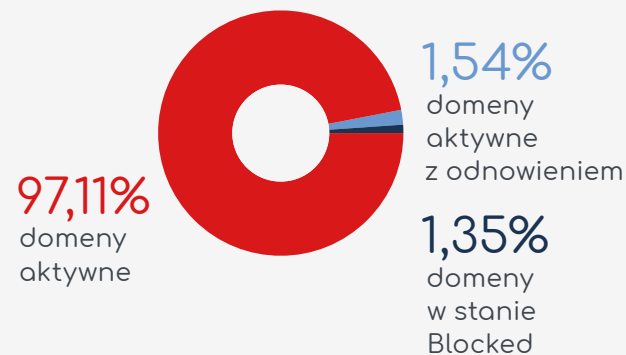

W drugim kwartale 2017 roku abonenci rejestru .pl **31 772** razy zmienili rejestratora obsługującego utrzymaną na ich rzecz nazwę w domenie .pl.

490 zmian połączonych było z równoczesnym odnowieniem nazwy na kolejny okres rozliczeniowy, a w **429** przypadkach transfer miał miejsce po zakończeniu poprzedniego okresu rozliczeniowego.

Podział transferów, Q2 2017

Copyright by NASK

Odnowienie domeny na kolejny okres rozliczeniowy

Poziom odnowień na koniec czerwca 2017 roku wyniósł **61,68%**. W drugim kwartale 2017 roku odnowiono blisko **391 tys.** nazw, z czego nazwy drugiego poziomu stanowiły **76,46%**, nazwy w domenach funkcjonalnych **19,07%**, a nazwy w domenach regionalnych **4,47%**.

81,40% nazw domeny .pl, odnowionych pomiędzy 1 kwietnia a 30 czerwca 2017 roku, zarejestrowanych było przed rokiem 2016, **18,52%** w roku 2016, a pozostałe **0,08%** w 2017 roku.

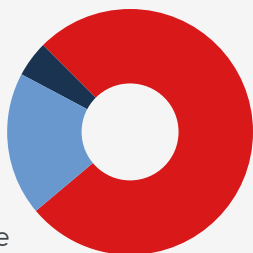
Dla **1 190** nazw przesunięto koniec okresu rozliczeniowego o zdefiniowaną indywidualnie liczbę dni.

Struktura odnowionych nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

4,47%
regionalne

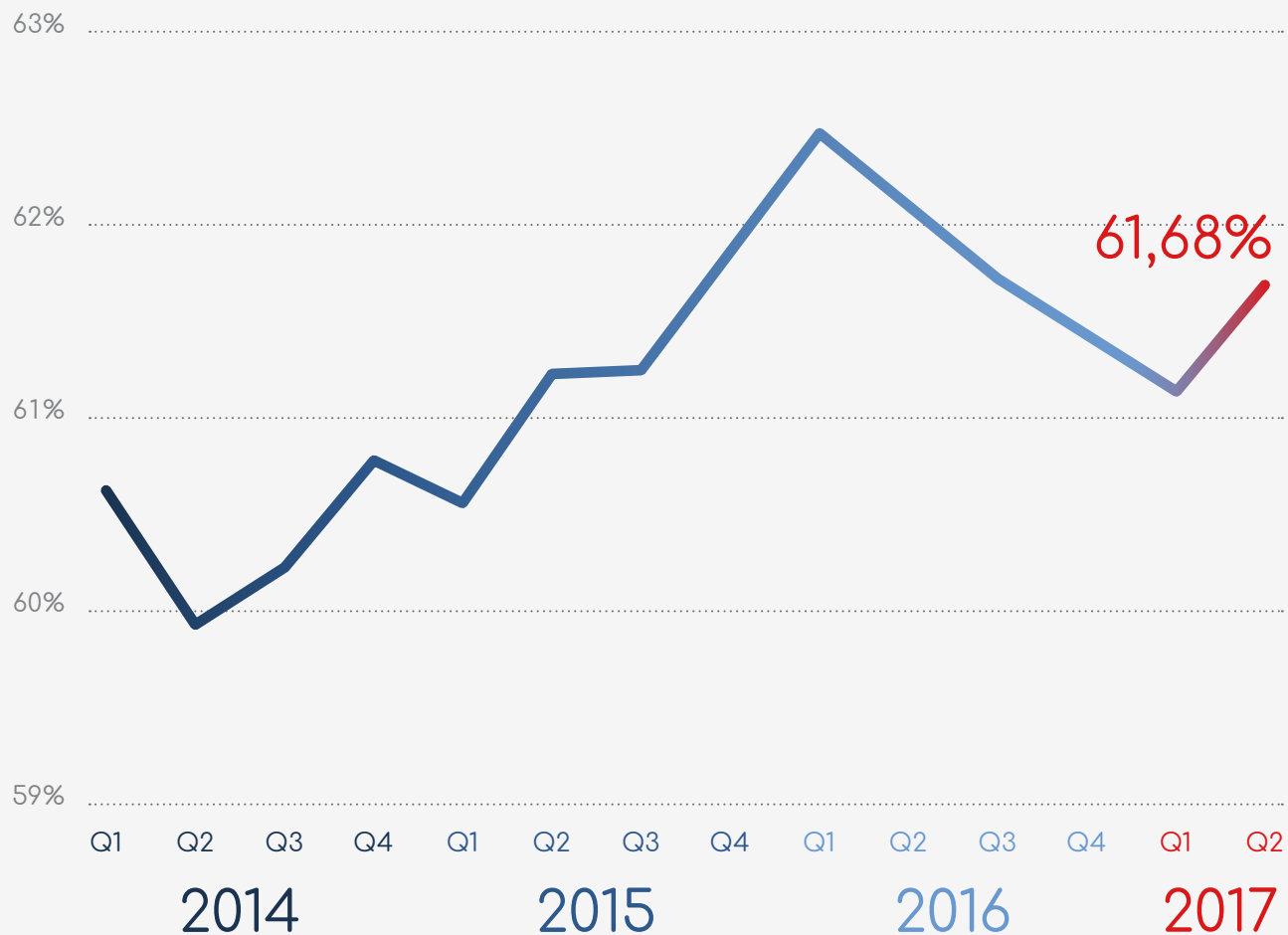
19,07%
funkcjonalne

76,46%
nazwy drugiego poziomu

Procent odnowień nazw domeny .pl

Copyright by NASK

Od początku kwietnia do końca czerwca 2017 roku zarejestrowano **205 072** nazwy domeny .pl. Najwięcej nazw, tj. **71 933**, zarejestrowano w kwietniu. W maju liczba rejestracji wyniosła **67 995**. W czerwcu natomiast zarejestrowano **65 144** nowe nazwy.

Średnia
dzienna liczba
zarejestrowanych
nazw domeny .pl
wyniosła

2 254

W poszczególnych miesiącach, średnio dziennie rejestrowano: w kwietniu – **2 398**, w maju – **2 193**, w czerwcu – **2 171** nazw domeny .pl.

W omawianym kwartale **76,14%** rejestracji wykonano bezpośrednio w domenie .pl (nazwy drugiego poziomu), **19,66%** w domenach funkcjonalnych, a pozostałe **4,20%** w domenach regionalnych.

Średnia dzienna liczba rejestracji nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

kwiecień 2017

maj 2017

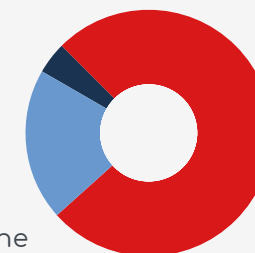
czerwiec 2017

Rejestracje nazw domeny .pl z podziałem na typ strefy, Q2 2017

Copyright by NASK

4,20%
regionalne

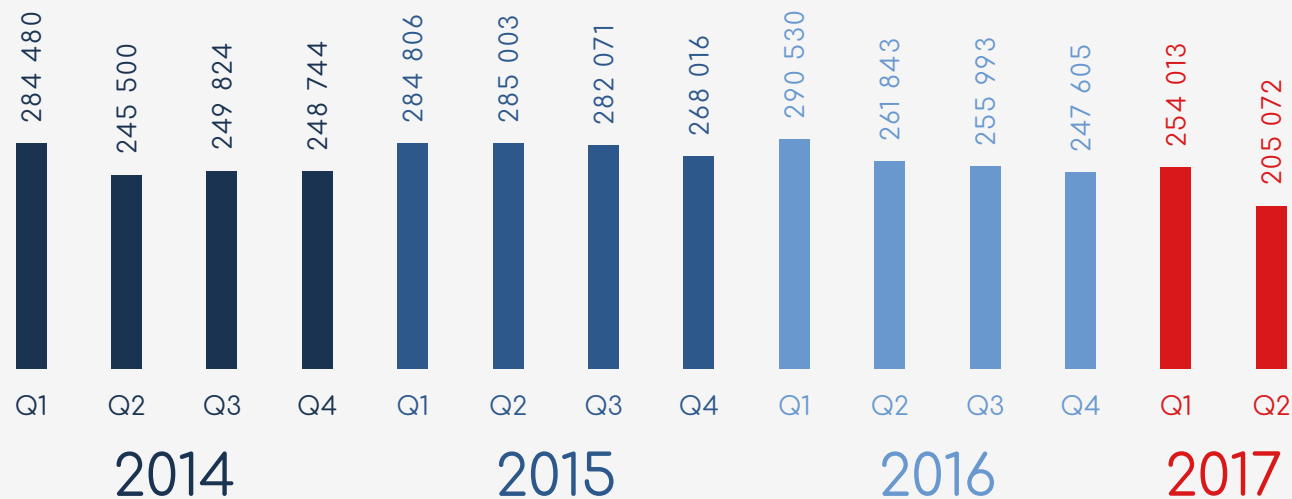
19,66%
funkcjonalne

76,14%
nazwy
drugiego
poziomu

Liczba rejestracji nazw domeny .pl

Copyright by NASK

Abonenci nazw domeny .pl

Abonenci w rejestrze .pl

W rejestrze .pl na koniec czerwca 2017 roku znajdowały się **1 030 123** wpisy dotyczące unikalnych abonentów nazw domeny .pl. Ich liczba zwiększyła się o **3 616** w porównaniu do pierwszego kwartału 2017 roku.

Średnio na jednego abonenta przypadały **2,56** nazwy domeny .pl.

Przedsiębiorcy stanowili **66,56%** wszystkich abonentów, natomiast osoby fizyczne **33,44%**.

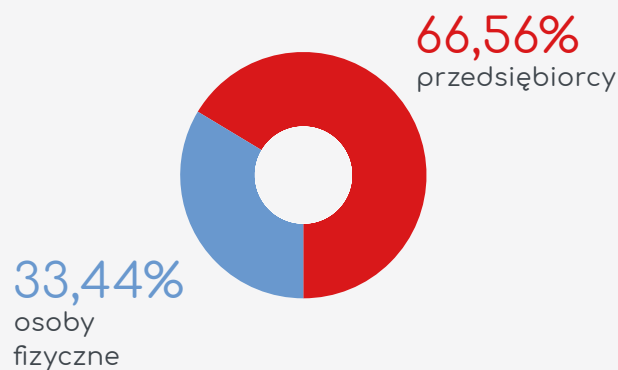
Abonenci a nazwy domeny .pl

Spośród **2 636 367** nazw aktywnych w DNS, **69,08%** utrzymywanych było na rzecz przedsiębiorców i organizacji, pozostałe **30,92%** utrzymywanych było na rzecz osób fizycznych.

61,31% nowych rejestracji wykonano na rzecz przedsiębiorców i organizacji, a **38,69%** zarejestrowano na rzecz osób fizycznych.

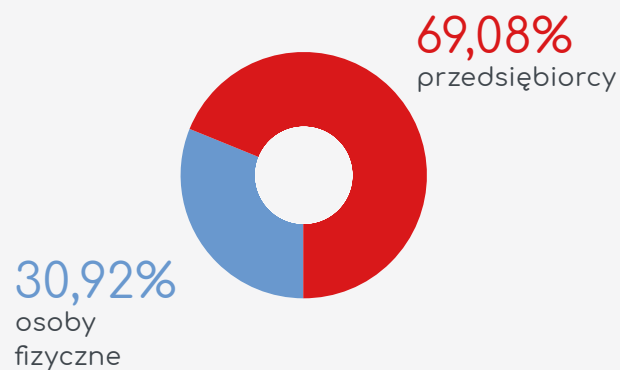
Struktura abonentów nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

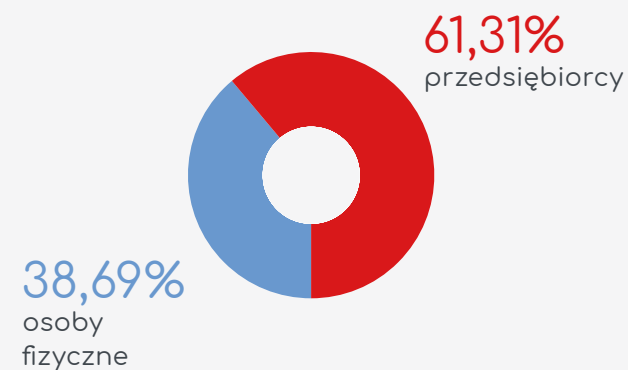
Aktywne w DNS nazwy domeny .pl z podziałem na typ abonenta, Q2 2017

Copyright by NASK

Rejestracje nazw domeny .pl, z podziałem na typ abonenta, Q2 2017

Copyright by NASK

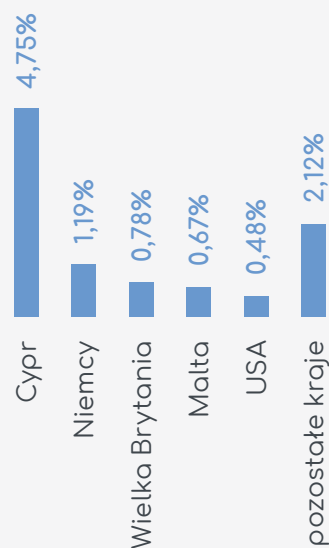
Lokalizacja abonentów rejestru .pl

Na koniec drugiego kwartału 2017 roku, spośród wszystkich aktywnych w DNS nazw, **94,15%** utrzymywanych było na rzecz abonentów z Polski, a tylko **5,85%** nazw na rzecz abonentów mających swoją siedzibę za granicą. Najwięcej w Niemczech (**1,43%**), Wielkiej Brytanii (**0,65%**) oraz w Stanach Zjednoczonych (**0,58%**).

Ze wszystkich nowo zarejestrowanych w drugim kwartale 2017 roku nazw, **90,01%** zarejestrowanych było na rzecz abonentów z Polski. Natomiast pozostałe **9,99%** zarejestrowano na rzecz zagranicznych abonentów, głównie z siedzibą na Cyprze (**4,75%**), w Niemczech (**1,19%**) oraz Wielkiej Brytanii (**0,78%**).

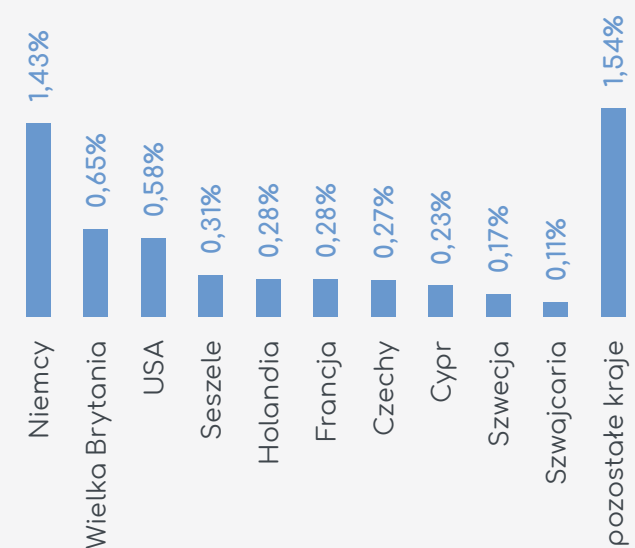
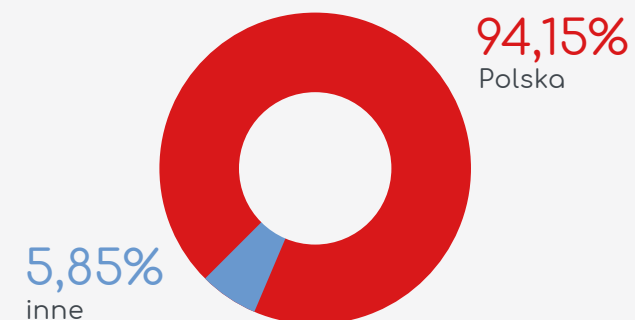
Rejestracje nazw domeny .pl z podziałem na kraj abonenta, Q2 2017

Copyright by NASK

Aktywne w DNS nazwy domeny .pl z podziałem na kraj abonenta, Q2 2017

Copyright by NASK

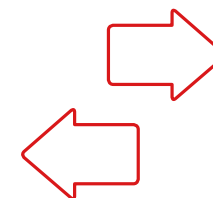

Abonenci nazw domeny .pl

Cesje

Liczba wykonanych zmian abonenta nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

W drugim kwartale 2017 roku wykonano

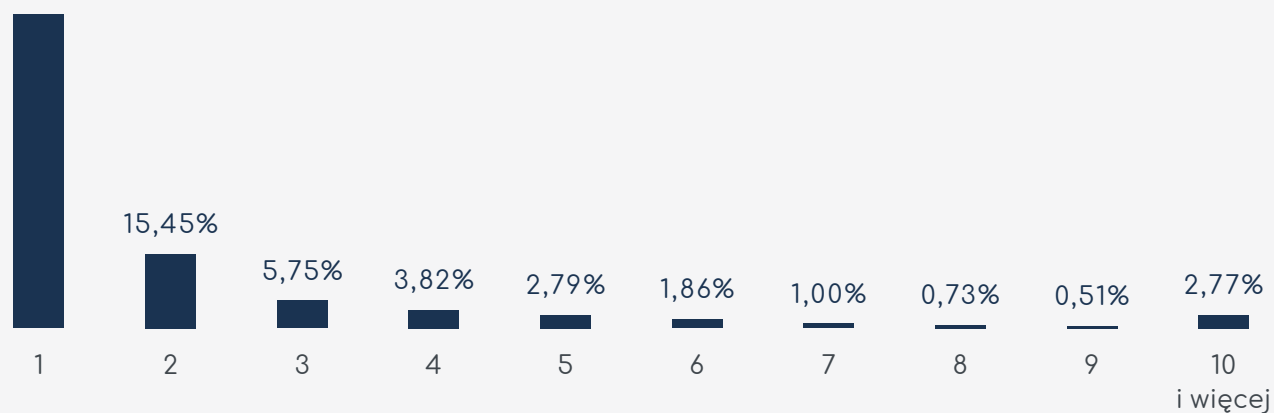
29 505

zmian abonentów nazw domeny .pl.

Podział abonentów ze względu na utrzymywaną liczbę nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

65,32%

Na koniec czerwca 2017 roku rejestr .pl utrzymywał po jednej nazwie domeny na rzecz **65,32%** abonentów, po dwie nazwy na rzecz **15,45%** abonentów, po trzy nazwy na rzecz **5,75%** abonentów, zaś na rzecz **2,77%** abonentów, po 10 i więcej nazw.

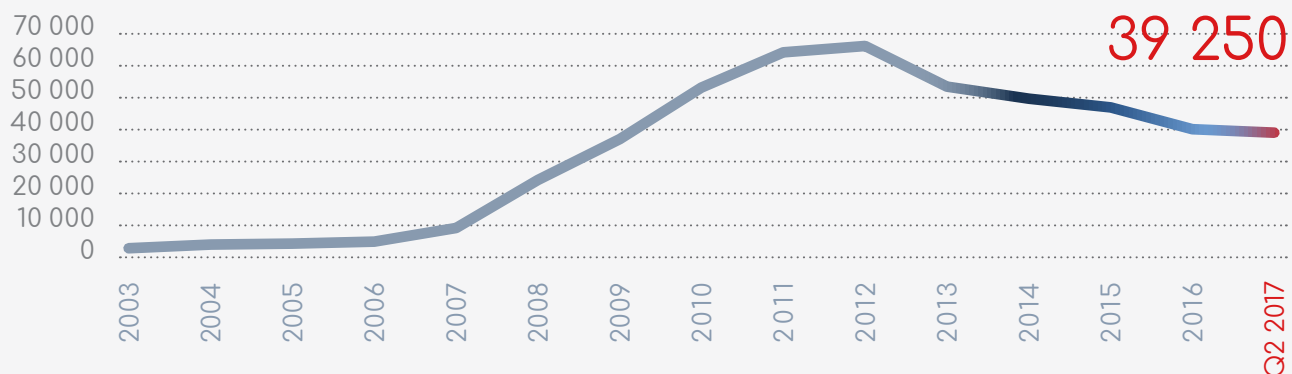
IDNy

Na koniec drugiego kwartału 2017 w rejestrze .pl było **39 250** domen IDN (z narodowymi znakami diakrytycznymi). IDNy stanowiły **1,49%** wszystkich aktywnych nazw domeny .pl. Ich liczba zmniejszyła się o **766** nazw w porównaniu do pierwszego kwartału 2017 roku.

Od początku kwietnia do końca czerwca 2017 roku zarejestrowano **3 096** IDNów, co stanowi **1,51%** wszystkich zarejestrowanych w tym okresie nazw domeny .pl. A w porównaniu z pierwszym kwartałem 2017 roku, liczba ta zmniejszyła się o **1 704** nazwy.

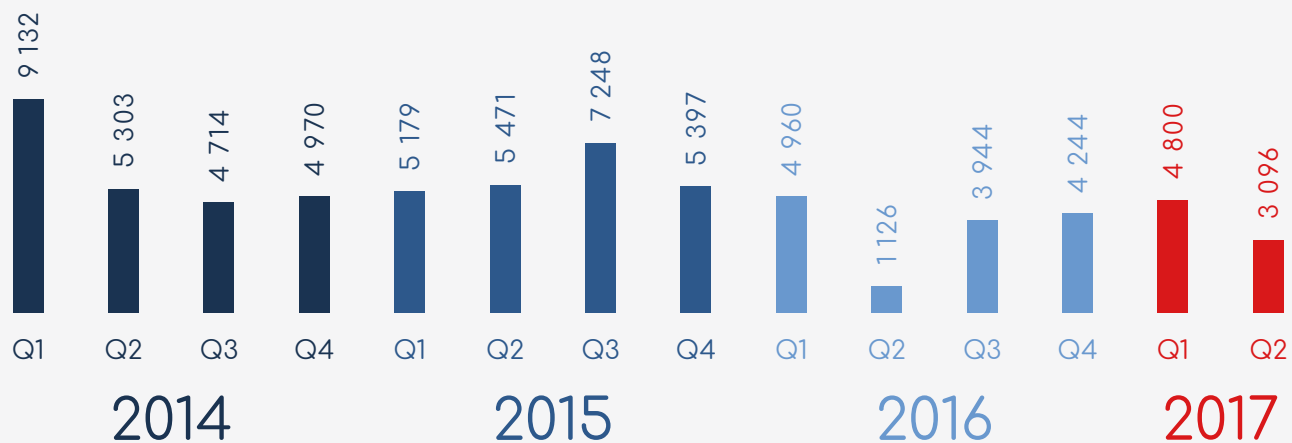
Liczba aktywnych w DNS nazw IDN domeny .pl

Copyright by NASK

Liczba rejestracji nazw IDN domeny .pl, Q2 2017

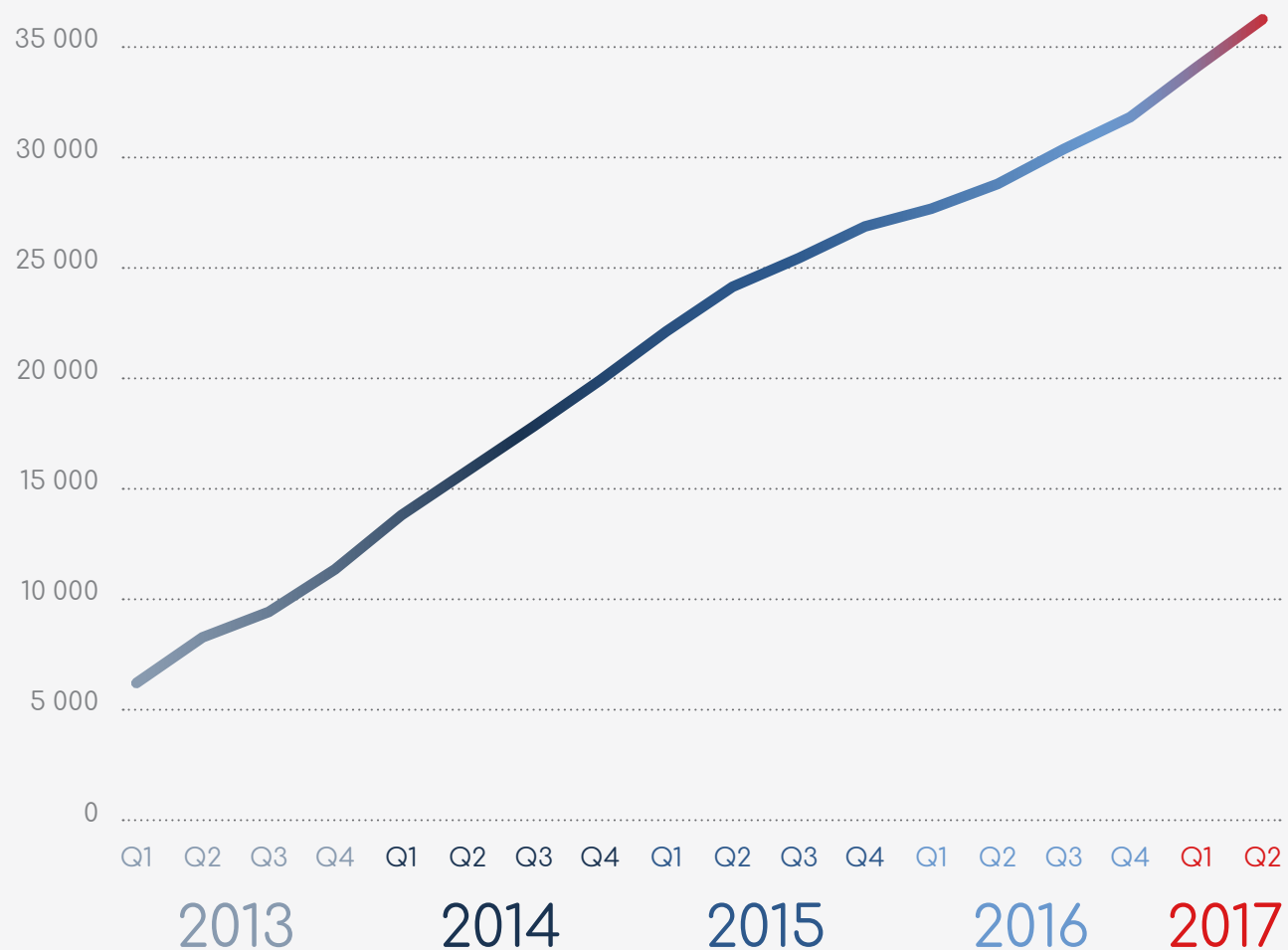
Copyright by NASK

DNSSEC

Liczba nazw domeny .pl zabezpieczonych DNSSEC

Copyright by NASK

Na koniec pierwszego półrocza 2017 roku w rejestrze domeny .pl znajdowało się **36 186** nazw zabezpieczonych protokołem DNSSEC. W okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca liczba zabezpieczonych domen .pl zwiększyła się o **2 132** nazwy.

Dziennie w rejestrze domeny .pl przybywały

średnio **23** zabezpieczone nazwy.

W drugim kwartale 2017 roku **1,04%** nowo zarejestrowanych nazw podpisanych zostało protokołem DNSSEC.

86,87% zabezpieczonych nazw zarejestrowano bezpośrednio w domenie .pl, **9,98%** w domenach funkcjonalnych, a **3,15%** w domenach regionalnych.

Opcje

W drugim kwartale 2017 roku zawarte zostały **3 182** umowy opcji na rejestrację nazwy domeny .pl, natomiast na kolejne trzy lata odnowiono **596** istniejących umów.

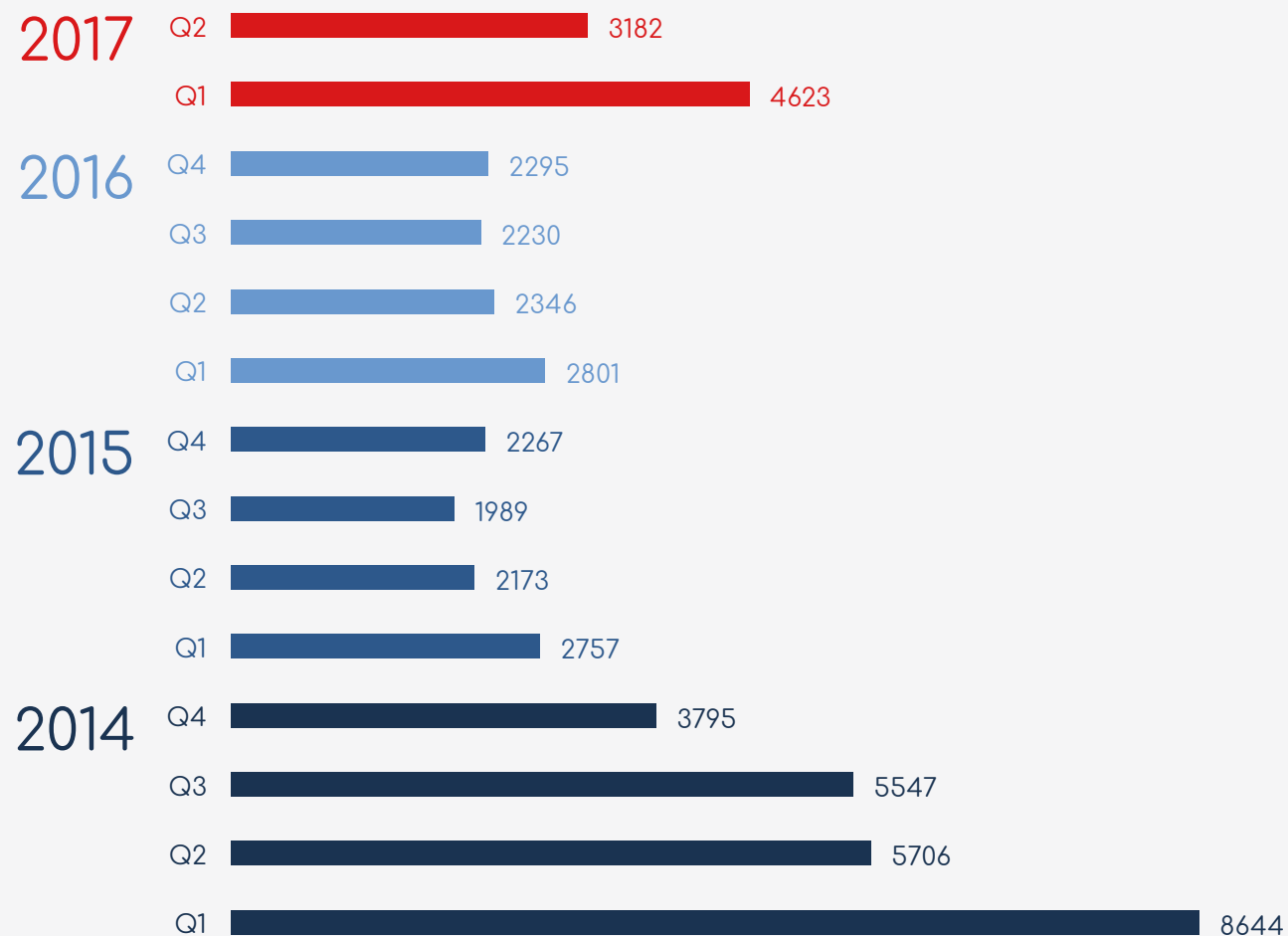
596
umów zostało przedłużonych na kolejne 3 lata

Udostępnieniem nazwy domeny do rejestracji zakończyło się **1 182** istniejących umów opcji, a w **85** przypadkach nie doszło do rejestracji z przyczyn leżących po stronie wykupującego opcję, w wyniku czego nazwy zostały udostępnione do powszechnej rejestracji.

Od udostępnienia usługi opcji na rejestrację nazwy domeny, w czerwcu 2004 roku, rejestr domeny .pl zawarł ponad **201 tys.** umów, z których **44,83%** zakończyło się udostępnieniem nazwy domeny .pl do rejestracji.

Liczba założonych opcji

Copyright by NASK

Program Partnerski rejestru .pl

Rejestr .pl na koniec drugiego kwartału 2017 roku współpracował z **212** rejestratorami z **24** krajów.

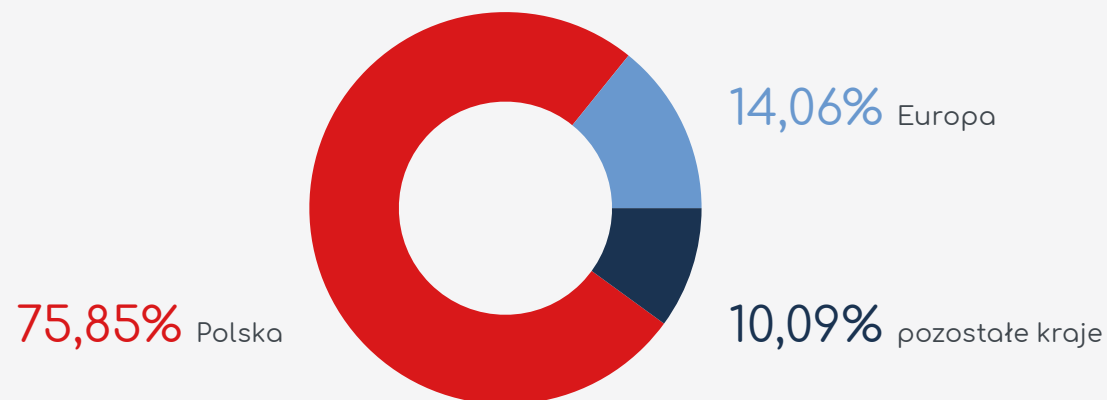

Siedzibę w Polsce miało **132** rejestratorów, obsługiwali oni łącznie **75,85%** nazw domen .pl

55 rejestratorów z siedzibą w innych krajach europejskich obsługiwało **14,06%** nazw domen .pl, a **25** rejestratorów mających siedzibę poza Europą, obsługiwało **10,09%** nazw domen .pl.

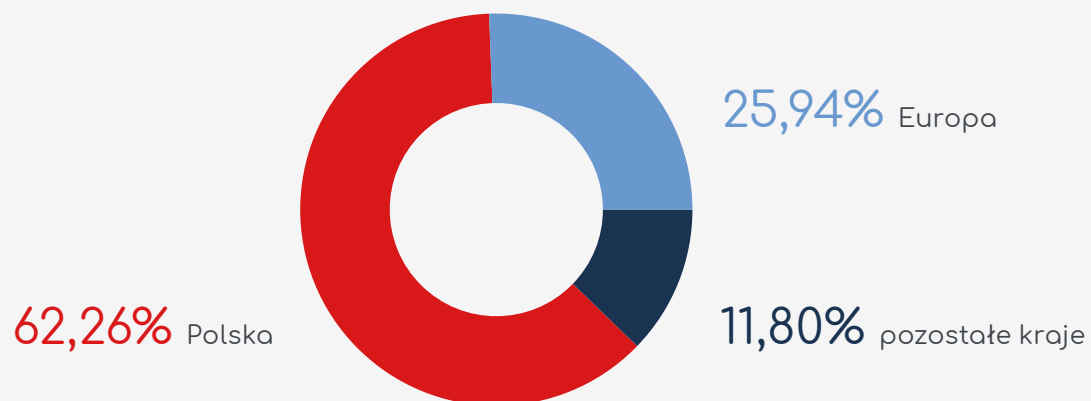
Podział nazw domen .pl ze względu na siedzibę Partnera, Q2 2017

Copyright by NASK

Podział Partnerów ze względu na siedzibę, Q2 2017

Copyright by NASK

Podział rynku nazw domeny .pl

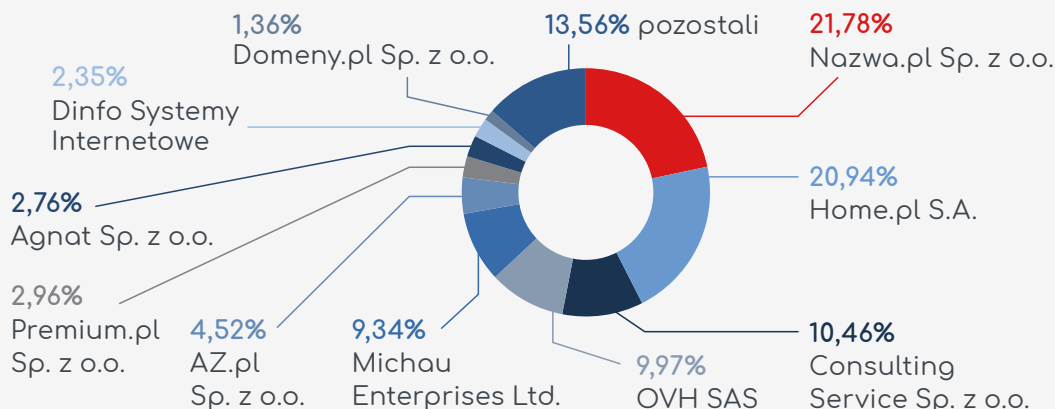
Na koniec pierwszego półrocza 2017 roku liderem rynku obsługiwanego domen i abonentów była Nazwa.pl Sp. z o.o., osiągając wynik na poziomie odpowiednio: **21,78%** i **23,25%**. Rejestrator ten był też najczęściej wybierany przez abonentów rejestrujących nowe nazwy w domenie .pl. Pośredniczył on przy rejestracji **31,77%** nazw.

Od początku kwietnia do końca czerwca w 2017 roku najwięcej opcji założono za pośrednictwem Michau Enterprises Ltd. Rejestrator ten pośredniczył w zawarciu **45,44%** umów opcji.

Największy udział w obsłudze domen zabezpieczonych protokołem DNSSEC miał rejestrator OVH SAS. W omawianym okresie obsługiwał on większość, bo aż **94,13%** zabezpieczonych domen.

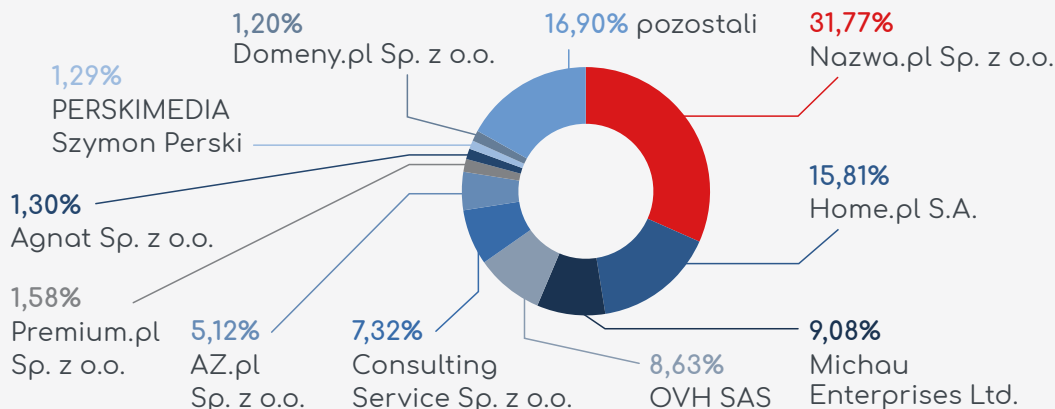
Udział Partnerów w obsłudze nazw domeny .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

Udział Partnerów w nowych rejestracjach nazw domeny .pl, Q2 2017

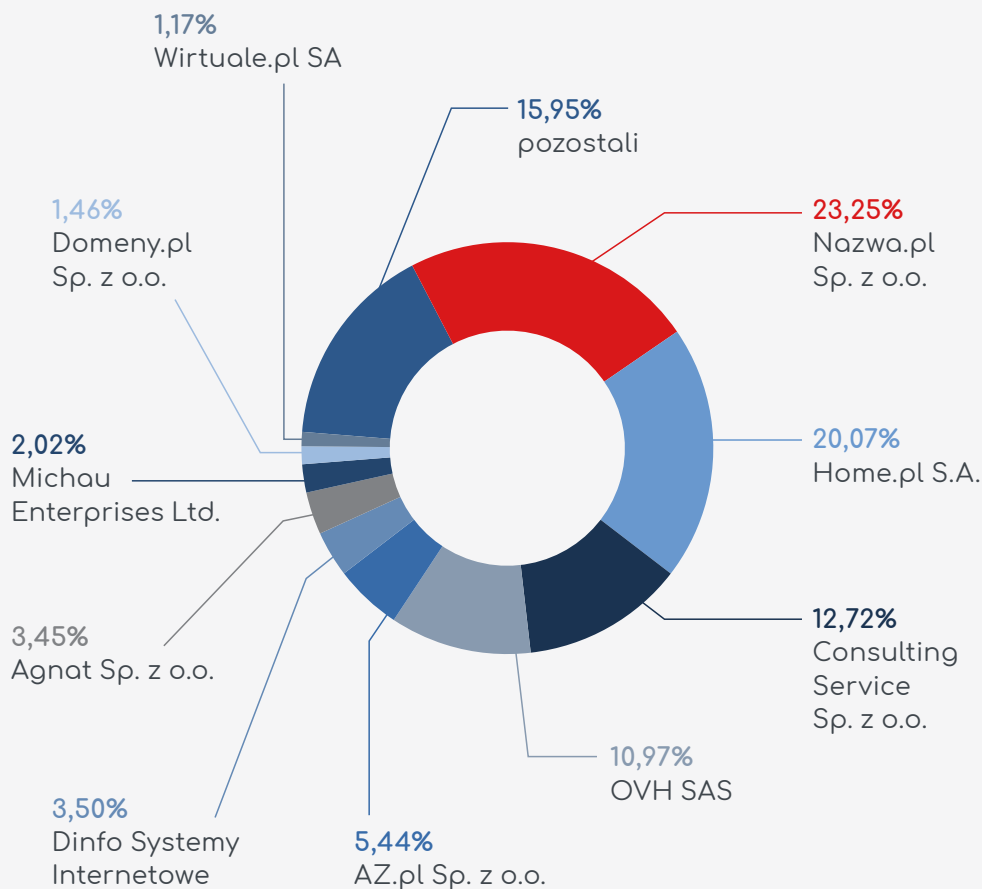
Copyright by NASK

Podział rynku nazw domen .pl

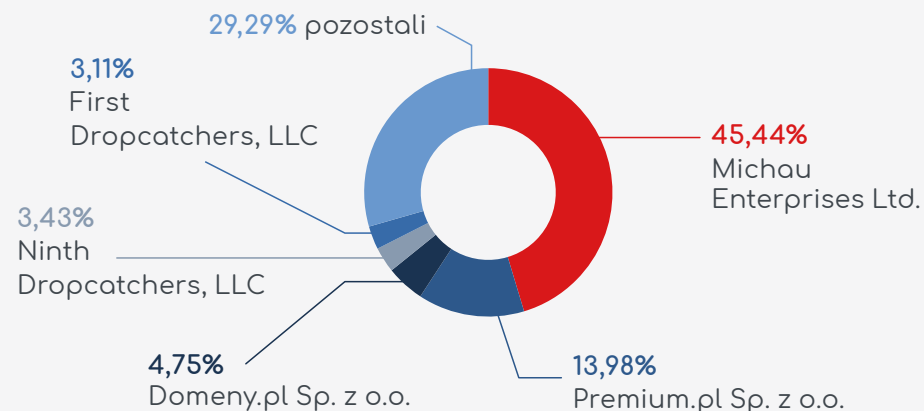
Udział Partnerów w obsłudze Abonentów nazw domen .pl, Q2 2017

Copyright by NASK

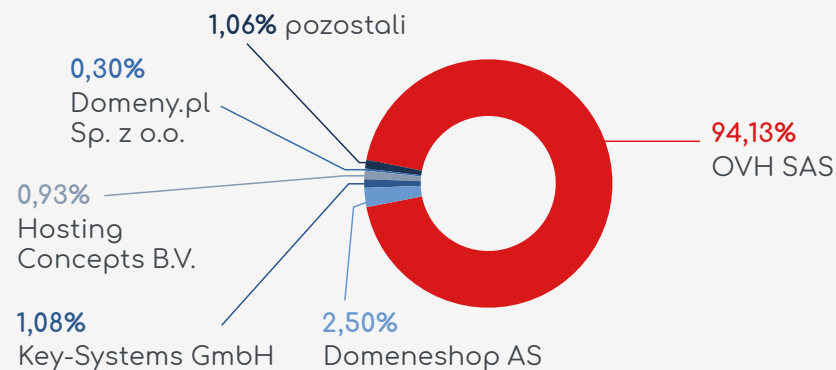
Udział Partnerów w rynku opcji, Q2 2017

Copyright by NASK

Udział Partnerów w obsłudze nazw domen .pl zabezpieczonych DNSSEC, Q2 2017

Copyright by NASK

Kto wygrywa spory o domeny?

Rozmowa z **dr Ireneuszem Matusiakiem**, Prezesem Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji od 2003 r., doktorem nauk prawnych, radcą prawnym i autorem wielu publikacji, w tym z obszaru związanego z branżą IT.

Zgodnie z wieloletnią praktyką europejską Rejestry nie badają praw związanych z nazwami domen, czy korzystaniem z nich, lecz naruszenia takich praw badają sądy. Spory 'domenowe' są częścią naszej rzeczywistości, jak najlepiej je rozwiązywać? W realiach polskich możemy zwrócić się nie tylko do sądu powszechnego, ale także do sądu polubownego?

Sądy polubowne są elementem systemu sądownictwa arbitrażowego, konkurencyjnego do sądownictwa powszechnego. Sądownictwo powszechne w opinii wielu przedsiębiorców jest obciążone uciążliwymi procedurami wymagającymi pomocy profesjonalnych pełnomocników. Jest to postępowanie drogie oraz długie – a właśnie czas i pieniądze są tymi elementami, które odgrywają istotną rolę w działalności biznesowej. Zadaniem sądów arbitrażowych nie jest wyłącznie rozstrzygnięcie konfliktu, ale również znalezienie takiego rozwiązania, które zostanie zrozumiane przez strony uczestniczące w sporze. Strony powinny być przekonane, że ich sprawa została rozpoznana wszechstronnie i w sposób kompetentny. Dlatego też sądy arbitrażowe wielokrotnie odwołują się w uzasadnieniach wyroków do ustalonych zasad prowadzenia działalności gospodarczej, do dobrej wiary, do uczciwej konkurencji. Postępowanie przed sądami arbitrażowymi, co do zasady, powinno być mniej skomplikowane i szybkie.

Czym zajmuje się Sąd Polubowny, którego jest Pan Prezesem? Od jak dawna działa i jakie sprawy rozpoznaje?

Nasz sąd (pełna nazwa Sąd Polubowny ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji w Warszawie) powstał w 2003 r. w wyniku porozumienia zawartego pomiędzy Naukową i Akademicką Siecią Komputerową i Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji. Instytucjonalni współzałożyciele sądu odpowiedzieli w ten sposób na potrzeby szeroko rozumianego środowiska IT. Zarówno przedsiębiorcy, jak i osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej oczekiwali, że tzw. spory domenowe zostaną szybko rozstrzygnięte przez fachowych arbitrów, że podmioty uprawnione będą mogły w pełni korzystać z tego potężnego narzędzia biznesowego jakim jest nazwa domeny internetowej .pl. Dlatego też nasz Sąd Polubowny rozstrzyga spory o naruszenie praw w wyniku zawarcia umowy o utrzymanie nazwy domeny internetowej w domenie .pl. Co to oznacza dla przedsiębiorcy lub osoby fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej? Otóż każdy, kto uważa, że inny podmiot wykorzystujący nazwę domeny internetowej .pl naruszył jego prawa – mogą być to m.in. prawa własności intelektualnej (np. prawa ochronne na znaki towarowe), prawa cywilne (np. dobra osobiste, nazwa firmy) ma możliwość uzyskania orzeczenia Sądu Polubownego potwierdzającego naruszenie tych praw.

Czyli Sąd jest instytucją niezależną od innych uczestników rynku, a podstawą rozstrzygnięcia sporów są kompetencje i niezależność arbitrów?

Sąd Polubowny ds. Domen Internetowych przy PIIT jest niezależny w tym znaczeniu, że żaden inny podmiot – łącznie z PIIT oraz NASK – nie ma możliwości wpłynięcia na treść wydawanego orzeczenia. Jeżeli powstałaby taka sytuacja, że ktokolwiek w sposób bezpośredni albo pośredni (np. poprzez nagłośnienie medialne postępowania) próbowałby wpłynąć na bezstronność lub niezależność Arbitra – Regulamin Sądu gwarantuje odpowiednie procedury pozwalające na ustalenie, czy Arbitr rozpoznający spór podlega wyłączeniu z prowadzenia postępowania. Zaufanie do Arbitra to jedna z najważniejszych zasad w postępowaniu przed naszym Sądem. To przecież strony sporu same zgodnie wybierają Arbitra, któremu powierzają swoją sprawę¹.

Kim są arbitrzy, jak można zapoznać się z ich sylwetkami, aby podjąć decyzję o wyborze arbitra?

Opinia o sądach polubownych uzależniona jest w znacznym stopniu od arbitrów/mediatorów prowadzących postępowania. Z dumą mogę powiedzieć, że Arbitrzy i Mediatorzy naszego Sądu Polubownego to osoby, które łączą ze sobą zarówno wiedzę teoretyczną, jak i doświadczenie biznesowe. Są to bowiem nie tylko osoby ze stopniami naukowymi, ale

i prawnicy-praktycy, którzy na co dzień pomagają w prowadzeniu działalności różnym podmiotom gospodarczym. Znają oni zatem materię sprawy, umieją zaproponować propozycje rozwiązania konfliktu, doskonale orientują się w rzeczywistości internetowej wykorzystywania nazwy domeny. Pełna lista Arbitrów i Mediatorów oraz ich skrócona charakterystyka dostępna jest na stronie <https://www.piit.org.pl/sad-polubowny/arbitraz/lista-arbitrazow>

Jakie są koszty wniesienia takiej sprawy? Czy wartość nazwy domeny ma wpływ na koszty?

Koszty postępowania spornego obejmują: a) opłatę kancelaryjną od wniosku przedprocesowego w wysokości 200 złotych, b) wpis od pozwu w wysokości 3.000 złotych. W przypadku rozpoznawania sprawy przez 3 arbitrów wysokość wpisu wynosi 6.000 złotych. Koszty postępowania mediacyjnego obejmują: a) opłatę wstępną za wszczęcie postępowania mediacyjnego w wysokości 500 złotych, b) opłatę ostateczną za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w wysokości 1.000 złotych. Oczywiście do wszystkich opłat dodawany jest podatek VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W porównaniu z potencjalnymi kosztami postępowania przed sądem powszechnym, nie są to zatem kwoty wygórowane. Opłaty są identyczne w każdej sprawie i jakakolwiek 'wycena' nazwy domeny nie ma tu żadnego znaczenia.

Jak należy traktować nazwę domeny internetowej? Czy abonentowi tej domeny przysługuje prawo własności i wyłączność w korzystaniu z domeny? Czy można z tej domeny korzystać w sposób nieograniczony i dokonywać jej zbycia? Jak zatem wykazać przed sądem naruszenie swoich praw działaniem abonenta?

Nazwa domeny internetowej .pl nie jest rzeczą i nie przysługuje do niej prawo własności w takim rozumieniu jak np. prawo do domu, samochodu. Mówimy jedynie o zbiorze uprawnień i obowiązków, które wynikają z umowy o utrzymanie nazwy domeny internetowej w domenie .pl zawartej w związku ze świadczeniem usług przez Rejestr i Rejestratora. Podmiot szukający ochrony przed Sądem Polubownym wskazuje prawa, które w jego ocenie naruszył abonent oraz wyjaśnia sposób naruszenia. A zatem składany pozew powinien określać przeciwnika procesowego, sporną domenę internetową, naruszone prawa, wyjaśnienie sposobu naruszenia oraz żądanie wydania przez sąd orzeczenia stwierdzającego naruszenie praw. Jako dowody w sprawie można powołać np. dokumenty potwierdzające uzyskanie prawa ochronnego na znak towarowy wykorzystywany w nazwie domeny internetowej, dokumenty potwierdzające działanie z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji, a Regulamin Sądu nie ogranicza inwencji Stron w zakresie dowodzenia. W celu wykazania swoich praw można również składać wnioski dowodowe o przesłuchanie stron postępowania lub świadków.

¹ Jeżeli strony nie wybiorą zgodnie Arbitra, zostaje on wybrany przez Prezesa Sądu Polubownego ze skróconej listy zatwierdzonej przez te strony.

Czy sprawę jest trudno wygrać? Czy szanse mają tylko duże korporacje, czy też udawało się wygrywać sprawy np. osobom fizycznym, niedużym firmom?

Nie można udzielić jednej ogólnej odpowiedzi – czy trudno/łatwo wygrać sprawę przed naszym Sądem Polubownym, gdyż sprawy są różne – odmienne i niekiedy bardzo skomplikowane stany faktyczne i prawne. Każda ze spraw wymaga indywidualnego podejścia. Można powiedzieć, że ukształtowała się już pewna linia orzecznicza dotycząca np. znaków towarowych. W większości spraw Arbitrzy uznawali, że nie dochodzi do naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy w sytuacji, w której strona internetowa opatrzona sporną nazwą domeny internetowej nie jest aktywna. Gdybyśmy z góry uznali, że szanse mają duże korporacje, to wtedy zasada równości stron byłaby iluzoryczna. W sprawach rozpoznawanych przed naszym Sądem Polubownym często zdarzają się sytuacje, w których duże firmy występują przeciwko małym podmiotom gospodarczym, a nawet przeciwko osobom fizycznym, które w ogóle nie prowadzą działalności gospodarczej. W wielu przypadkach wygrywają właśnie te mniejsze podmioty, które nie korzystają ze sztabu prawników, których pozycja na rynku jest zdecydowanie gorsza. Przykładem potwierdzającym może być m.in. opisywany w mediach spór pomiędzy jednym z największych podmiotów z branży IT a osobą fizyczną, dotyczący zarzutu naruszenia prawa własności przemysłowej. W innym postępowaniu

– również pomiędzy dużym podmiotem gospodarczym a osobą fizyczną – w orzeczeniu oddalającym powództwo odwołano się do wynikającego z Konstytucji RP prawa każdego obywatela do swobody wypowiedzi. Te właśnie okoliczności powodują, że nasz Sąd Polubowny cieszy się dużym zainteresowaniem. Rozpoznaliśmy już ponad 1000 spraw, pomimo względnie wąskiego zakresu kognicji naszego Sądu.

W sytuacji niepodpisania zapisu na Sąd Polubowny, NASK rozwiązuje umowę, ale ta zasada nie dotyczy konsumentów. Czy to prawda, że niepodisanie zapisu przez konsumenta może skutkować pozwaniem w sądzie powszechnym i bardziej dolegliwymi konsekwencjami przegrania sprawy?

Oczywiście. Brak zapisu na sąd polubowny w praktyce prowadzi do przeniesienia sporu do sądu powszechnego. Należy wskazać, że wiedza dotycząca nazw domen internetowych .pl nie jest jeszcze powszechna wśród sędziów rozpoznających spór i zdarza się, że sądy powszechne z różnych miast niekiedy odmiennie oceniają podobne stany faktyczne sporu. Co więcej, postępowanie przed naszym Sądem Polubownym powinno zakończyć się w terminie 1 miesiąca. Strony mogą przedstawić wszystkie dowody on-line, przesłuchanie osobiste stron czy świadków nie jest konieczne. W przypadku wieloletnich postępowań przed sądem powszechnym (I i II instancja) ponoszone są większe koszty obsługi prawnej. Zbyt

długo trwa stan niepewności co do spornej nazwy domeny internetowej.

Skutkiem przegrania sprawy w Sądzie Polubownym przez Abonenta jest tylko utrata nazwy domeny i nie wiąże się to z żadnymi odszkodowaniami, niszczeniem towarów, publikacją kosztownych ogłoszeń itp.?

Sąd Polubowny ds. Domen Internetowych przy PIIT w przypadku uwzględnienia żądań pozwu wskazuje jedynie, że doszło do naruszenia praw strony powodowej i wymienia jakie prawa zostały naruszone. Sąd nie jest uprawniony do orzekania w przedmiocie ewentualnych odszkodowań czy stosowania innych środków takich jak np. publikacja orzeczenia lub nakazanie publikacji przeprosin. Sąd Polubowny nie może również nakazać zaprzestania korzystania ze znaku towarowego wykorzystywanego w spornej nazwie domeny internetowej lub z samej domeny. A zatem strona, która wyraża zgodę na przystąpienie do sporu potrafi określić jakie konsekwencje będą wynikały dla niej w przypadku wydania wyroku – czy to korzystnego, czy niekorzystnego.

Czy można zatem powiedzieć, że sprawa w Sądzie Polubownym jest najszybszym sposobem żeby np. odzyskać domenę, a jednocześnie nie generuje dużego ryzyka, ani kosztów dla obydwu Stron sporu?

Podsumowując wszystkie aspekty postępowania

przed naszym Sądem Polubownym teza ta wydaje się uzasadniona. Należy podkreślić, że liczą się nie tylko koszty postępowania, które pokrywa ostatecznie strona przegrywająca spór, ale też okres rozpoznawania sprawy, uproszczona procedura, możliwość rozpoznania sprawy on-line bez konieczności osobistego uczestniczenia stron w posiedzeniach sądowych. Podkreślić należy, że w postępowaniu przed naszym Sądem Polubownym (inaczej niż w postępowaniu przed sądami powszechnymi) funkcja pełnomocnika procesowego nie jest przeznaczona wyłącznie dla radców prawnych, adwokatów lub rzeczników patentowych.

Jak zatem wytłumaczyć to, że sądownictwo polubowne jest w Polsce ciągle w fazie 'start-upowej'? Odpowiednie przepisy wprowadzono już dawno.

Być może społeczeństwo nie posiada wystarczającej informacji co do istoty postępowań polubownych. Nasze społeczeństwo jest raczej konserwatywne i idąc do sądu powszechnego oczekuje, że to sąd znajdzie rozwiązania na wszystkie problemy występujące w sprawie. Postępowanie przed sądami polubownymi wymaga jednak większego zaangażowania stron, poszukuje się bowiem w pierwszej kolejności sposobu właśnie polubownego rozwiązania sporu, a to wymaga większej aktywności np. zaprezentowania propozycji ugody, umiejętności ograniczenia swoich żądań, wsłuchania się w argumenty przeciwnika procesowego.

Czy Sąd Polubowny zajmuje się tylko orzekaniem, czy prowadzi także inne działania np. dydaktyczne?

Orzekanie w sprawach spornych nie wyczerpuje kompetencji naszego Sądu. Wspomnieć należy o możliwości zakończenia sporu, jeszcze przed wniesieniem pozwu. Chodzi o mediacje, do których dobrowolnie mogą przystąpić podmioty pragnące zakończyć spór we wczesnym jego stadium na drodze polubownego porozumienia. Chciałbym podkreślić rolę jaką pełni Sąd Polubowny w edukacji prawniczej społeczeństwa informacyjnego XXI wieku. Temu właśnie służy publikacja wybranych wyroków na naszej stronie internetowej oraz liczne wystąpienia zarówno Arbitrów, jak i Prezesa Sądu Polubownego na różnego rodzaju konferencjach i seminariach. Podam ostatni przykład takiego seminarium – otwartego dla wszystkich podmiotów zainteresowanych tematyką nazw domen internetowych, które odbyło się 17 maja b.r. na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach² i dotyczyło problemu rejestracji domen regionalnych. Uczestnicy seminarium, odpowiadając na potrzeby różnych podmiotów, analizowali problem zawarty w pytaniu – czy rejestracja nazwy domeny internetowej .pl zawierającej nazwę miasta, regionu, jednostki administracyjnej narusza prawo, czy osoba fizyczna może zarejestrować nazwę domeny internetowej np. olsztyn.pl?

Sąd Polubowny jest zatem pozytywnym wyjątkiem o bardzo dużym, jak na polskie realia, doświadcze-

niu i sprofilowaniu. Jak najprościej skontaktować się z Wami?

Zapraszam na naszą stronę internetową: <https://www.piit.org.pl/sad-polubowny>

Osoby zainteresowane tematyką nazw domen internetowych .pl znajdą na niej nie tylko regulamin postępowania przed Sądem Polubownym, ale także informacje dotyczące kosztów tego postępowania, listę Arbitrów i Mediatorów, przykładowe formularze pozwu czy wniosku przedprocesowego oraz wybrane orzeczenia z lat 2003-2016. Zapoznanie się z tymi orzeczeniami może być pomocne do oceny własnej sytuacji faktycznej i prawnej przed wdaniem się w ewentualny spór. Aby uzyskać dodatkowe informacje dotyczące pracy naszego Sądu Polubownego można skontaktować się również z Sekretarzem Sądu: tel. 22 6257323, e-mail: arbitraz@piit.org.pl.

Dziękujemy bardzo za rozmowę.

Rozmowę przeprowadziły Anna Gniadek i Alina Wiśniewska-Skura.

² Seminarium to zostało zorganizowane przez Naukową Akademię Sieć Komputerową, Radę Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.